

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

Усюк Т.В.

Житомирський національний агроекологічний університет

Подолання кризових явищ та пошук напрямів підвищення економічної ефективності аграрного виробництва спрямовані на завершення процесу реформування відносин власності та формування ефективних організаційно-правових форм господарювання в сільській місцевості. Сільське підприємництво сприяє вирішенню організаційно-економічних проблем села, які, в першу чергу, пов'язані відтворенням трудового потенціалу, зростанням доходів та покращенням життєвого рівня населення. З огляду на це, подальше формування і функціонування підприємництва, як дієвого елемента розвитку сільської економіки, набуває особливого значення.

Проблеми розвитку підприємницької діяльності розглядаються в працях вітчизняних науковців, серед яких В. Андрійчук, П. Гайдуцький, В. Зіновчук, Т. Зінчук, М. Малік, П. Саблук, І. Червен та ін. Проте, незважаючи на значні теоретичні та практичні напрацювання, залишаються невирішеними питання пов'язані з окремими аспектами розвитку підприємництва, формуванням і ефективним функціонуванням різних організаційно-правових форм господарювання в сільській місцевості.

Організаційна форма сільських підприємств, в широкому розумінні, це форма об'єднання населення для їх спільної діяльності у межах структури одноосібного господарства, партнерства і корпорації. Водночас, існує поняття організаційно-правової форми господарювання, яка представлена суб'єктами підприємницького бізнесу, що мають

характерні економічні, правові, організаційні і функціональні ознаки [7, с. 66]. Кожна форма господарювання має свої особливості та потребує конкретного підходу до створення та функціонування в сільській місцевості.

Стабільність сільської економіки залежить від сприятливого розвитку підприємницьких структур, до яких належать різні суб'єкти бізнесу, зокрема, особисті селянські і фермерські господарства, господарські товариства, спілки селян, кооперативи, приватно-орендні формування, державні підприємства, інші формування (рис. 1). Ефективне функціонування цих структур в сільській місцевості ускладнюється критичним станом сільського господарства, недосконалістю правового забезпечення, відсутністю інфраструктурної підтримки та соціальною напругою.

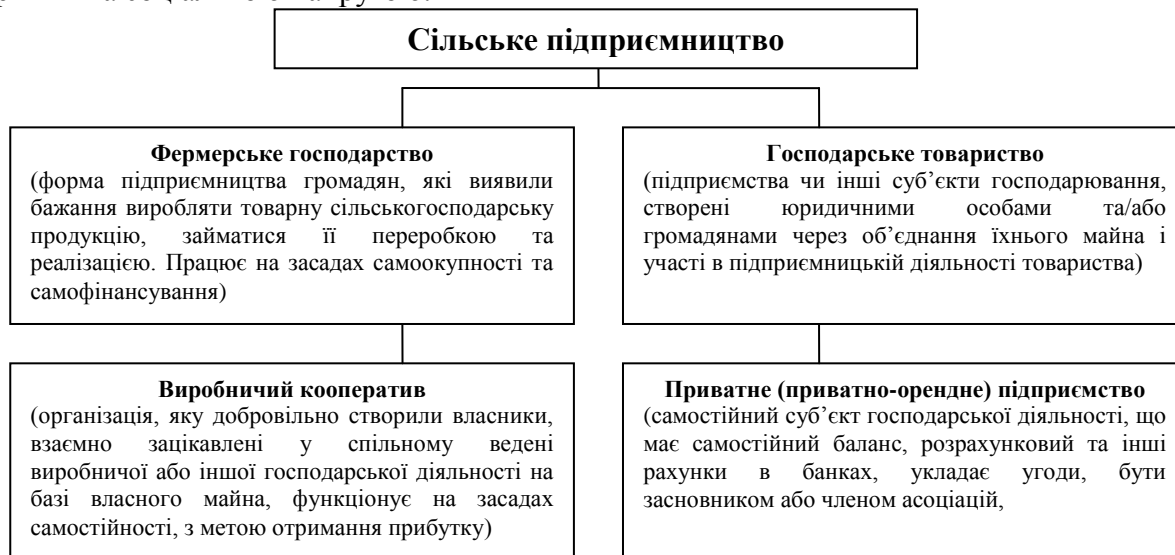

Рис. 1. Основні організаційно-правові форми господарювання у сільській місцевості

Джерело: побудовано на основі [1 с. 177-178]

Діяльність різних організаційно-правових форм господарювання ґрунтується на таких принципах, як незалежність (підприємство є незалежним суб'єктом господарювання); ініціативність (визначення потреб споживачів і виробництво того виду продукції який їх задовольняє); конкуренція (сприяє впровадженню різних економічних стратегій) та відповідальність (виконання правових норм і правил).

Формування ефективної системи господарювання в сільській економіці – об'єктивна необхідність, що є результатом глибоких еволюційних перетворень у правовому та економічному середовищі України. Разом з цими перетвореннями змінюється система організаційно-економічних і правових відносин у сільському бізнесі. Суб'єкти сільського підприємництва, які функціонують на основі різних організаційно-правових форм господарювання, конкурують один з одним, створюючи цим самим умови для розвитку ринкових відносин та прибуткового ведення виробничо-збутової та рекреаційної діяльності.

Таким чином, підприємницька діяльність в сільській місцевості здійснюється в рамках організаційно – правових форм господарювання, які є основними чинниками підвищення її економічної ефективності. Вибір форми господарювання залежить від інтересів підприємців, їх професійного спрямування, сфери діяльності, наявних коштів та інших факторів.

Література

1. Оліховська М.В. Сутність аграрних підприємств різних організаційно-правових форм та їхні особливості / М.В. Оліховська //Наук. Вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.7. – С. 176-179.
2. Словник-довідник найбільш вживаних економічних понять в підприємстві / [уклад. : В. К. Збарський, В. П. Горьовий, А. В. Збарська, М. С. Срібнюк]. – К. :ННЦ і АЕ, 2009. – 104 с.